

1. **Stypendium socjalne** przeznaczone jest dla studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i stanowi formę wsparcia mającą na celu zrównanie szans w dostępie do edukacji.
2. Stypendia przyznawane są wyłącznie na **wniosek** studenta.
3. Do pobierania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym **uprawnieni** są:
 - studenci studiów I stopnia (bez tytułu zawodowego),
 - studenci studiów II stopnia (z tytułem licencjata, bez tytułu magistra)*,
 - studenci studiów jednolitych magisterskich:
 - z tytułem licencjata na okres maksymalnie 3 lat, który liczony jest od daty rozpoczęcia studiów II st. lub jednolitych po ukończeniu studiów I st.
 - bez tytułu zawodowego na okres studiowania.
4. Ukończenie studiów danego stopnia (I lub II) powoduje utratę uprawnień do pobierania pomocy materialnej na kolejnych studiach tego samego stopnia.
5. Prawo do pobierania stypendium socjalnego/socjalnego w zwiększonej wysokości, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendium rektora **nie** przysługuje **obcokrajowcom**, którzy są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) i posiadają środki niezbędne na utrzymanie w Polsce. W wymienionych przypadkach instytucją właściwą do spraw pomocy materialnej jest Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (tzw. stypendia Rządu RP) lub fundusze stypendialne uczelni inne niż fundusz pomocy materialnej (w zależności od podstawy odbywania kształcenia).
6. Przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne uwzględnia się **dochody** osiągane przez (art. 179 ust. 4 PSW):
 - 1) studenta;
 - 2) małżonka studenta, a także będące na utrzymaniu studenta lub jego małżonka dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek;
 - 3) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych¹ studenta i będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek.
7. Wszystkie osoby w rodzinie studenta uczące się do ukończenia 25 roku życia, posiadające własne źródła dochodów w wysokości nie pozwalającej na ustalenie ich samodzielności finansowej, zobowiązane są przedłożyć informacje jak osoby, na których utrzymaniu student pozostaje, a ich dochody wliczane są do dochodu rodziny.
8. Do składu rodziny **nie zalicza się** dzieci studenta lub jego rodziców, które zostały objęte pieczę zastępczą przez osoby inne niż rodzice lub opiekunowie studenta, a także dzieci umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.
Takimi instytucjami są: domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcza, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, areszty śledcze, zakłady karne, zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, szkoły wojskowe lub inne szkoły, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.

¹ Pod pojęcie opiekuna faktycznego rozumie się osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła ona z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka [art. 3 pkt. 14 UŚR].

Jeżeli pobyt członka rodziny w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (np. zakład opiekuńczo-leczniczy) wymaga ponoszenia kosztów. Zgodnie z art. 23 pkt 5a UŚR osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia może złożyć stosowne zaświadczenie w tej sprawie, w którym wykazane są ponoszone koszty. Kwoty takie odliczane są od dochodów rodziny.

9. Do dochodów **wlicza się** (UŚR):

- 1) przychody podlegające opodatkowaniu określone w przepisach ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 2010, Nr 51, poz 307, z późn. zm.):
 - a) art. 27 – skala podatkowa 18% i 32%;
 - b) art. 30b – odpłatne zbycie papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych oraz odpłatne zbycie udziałów w spółkach mających osobowość prawną;
 - c) art. 30c – podatek dochodowy od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej;
 - d) art. 30e – odpłatne zbycie nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, prawa wieczystego użytkowania gruntów; pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczeniu zdrowotne;
- 2) deklarowany w oświadczeniu dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- 3) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:
 - a) renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - b) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
 - c) świadczenia pieniężne oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
 - d) dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
 - e) świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
 - f) emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939–1945 lub eksplozji pozo-stałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,
 - g) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej,
 - h) zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - i) środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane

za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,

j) należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą – w wysokości od-powiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.2)),

k) należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji po-kojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,

l) należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,

m) dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,

n) alimenty na rzecz dzieci,

o) stypendia doktoranckie i habilitacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.3)), stypendia doktoranckie określone w art. 200 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.)

p) stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 i Nr 151, poz. 1014 oraz z 2011 r. Nr 171, poz. 1016 i Nr 185, poz. 1092) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom,

q) kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,

r) należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,

s) dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674),

t) dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,

u) ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”,

v) ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003–2006,

w) świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,

x) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,

y) dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,

z) renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,

aa) zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,

bb) świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,

- cc) pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w art. 90c 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z ust. 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),
- dd) oraz pomoc materialną określoną w art. 173 ust. 1 pkt 1, 2 i 8, art. 173a, art. 199 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 i art. 199a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym,
- ee) kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- ff) świadczenie pieniężne i pomoc pieniężną określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693),
- gg) świadczenie rodzicielskie,
- hh) zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

10. Do dochodu **nie wlicza się** (art. 179 ust. 5 PSW):

- 1) świadczeń pomocy materialnej dla studentów, otrzymywanych na podstawie przepisów ustawy;
- 2) stypendiów przyznawanych uczniom, studentom i doktorantom w ramach:
 - a) funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - b) niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - c) umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych;
- 3) świadczeń pomocy materialnej dla uczniów otrzymywanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 173a, i 199a;
- 5) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez inne podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.).

11. Dochód **utracony** (Art. 5 ust. 4UŚR):

- 1) W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, nie uwzględnia się dochodu utraconego.

12. **Utrata dochodu** następuje w wyniku:

- 1) uzyskania prawa do urlopu wychowawczego,
- 2) utraty prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) utraty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 4) utraty zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,
- 5) wyrejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszenia jej wykonywania w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.),
- 6) utraty zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 7) utraty zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
- 8) utraty świadczenia rodzicielskiego,
- 9) utraty zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 10) utraty stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym;

13. Dochód **uzyskany** (Art. 5 ust. 4a,4b UŚR)

- 1) W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, uzyskany w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych (*jeżeli uzyskanie dochodu nastąpiło w roku poprzednim, dochód ten należy zsumować i podzielić przez liczbę miesięcy, w których został osiągnięty*).
- 2) W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń (*jeżeli uzyskanie dochodu nastąpiło w bieżącym roku do dochodu rodziny dolicza się dochód uzyskany z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu*).

14. **Uzyskanie dochodu** następuje w wyniku:

- 1) zakończenia urlopu wychowawczego,
- 2) uzyskania prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- 3) uzyskania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 4) uzyskania zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,
- 5) rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowienie jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- 6) uzyskania zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 7) uzyskanie świadczenia rodzicielskiego,
- 8) uzyskanie zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 9) uzyskanie stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym.,

15. **Dochody z gospodarstwa rolnego** (Art. 179 ust. 7 PSW)

- 1) Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w **hektarach przeliczeniowych** i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.).
- 2) W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych dochody te sumuje się.
- 3) Definicja gospodarstwa rolnego: grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy.
- 4) Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w **dzierżawę** z wyjątkiem (Art. 5 ust. 8-8c UŚR):
 - a) oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
 - b) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;

- c) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego;
- 5) Ustalając dochód rodziny uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, o których mowa w pkt 4), dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy;
- 6) Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Agencji Nieruchomości Rolnych gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
- 7) Ustalając wielkość gospodarstwa rolnego będącego w posiadaniu rodziny odlicza się z jego całkowitej powierzchni wyrażonej w ha przeliczeniowych wielkość powierzchni gospodarstwa, o których mowa w art. 5 ust. 8a UŚR. Nie odlicza się natomiast części gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach innych niż określone w tym przepisie (np. dzierżawa prywatna).
- 8) W sytuacji, kiedy rodzina osiąga dochód z gospodarstwa, które dzierżawi, od dochodu uzyskanego z tego gospodarstwa odlicza się koszty poniesione z tytułu dzierżawy (czynsz).
- 9) W sytuacji zmiany wielkości gospodarstwa rolnego (zakup, sprzedaż, przeniesienie własności) w trakcie roku bazowego nie można mówić o utracie lub uzyskaniu dochodu. W takiej sytuacji należy dokonać obliczenia dochodu z gospodarstwa rolnego proporcjonalnie do liczby miesięcy, w jakich gospodarstwo w określonym wymiarze hektarów przeliczeniowych było w posiadaniu rodziny (analogicznie jak przy dochodzie uzyskanym w roku bazowym). W celu ustalenia przebiegu zmian wielkości gospodarstwa rolnego można posłużyć się nakazem płatniczym organu gminy.

16. Zasady obliczania dochodów z uwzględnieniem świadczeń alimentacyjnych

- 1) W sytuacji, gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osób spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów wypłacanych za rzecz tej osoby.
- 2) W sytuacji, kiedy członek rodziny otrzymuje alimenty od osoby spoza rodziny, kwotę tych alimentów dolicza się do dochodu tego członka rodziny.
- 3) Wysokość alimentów określa się na podst. odpisu wyroku sądu, ugody zawartej przed sądem lub zaświadczenia organu alimentacyjnego. **Nie** dopuszcza się ustalenia wysokości alimentów na podstawie prywatnej umowy czy ugody, która nie została zawarta przed sądem. W takim przypadku nie można mówić o ustanowieniu alimentów, zatem odpowiednio wliczyć należy pełny dochód rodzica.
- 4) W sytuacji, gdy wnioskodawca ma dziecko z osobą, z którą pozostaje w związku nieformalnym należy wykazać dochody:
 - a) studenta (wnioskodawca) oraz dziecka (w wysokości połowy dochodów drugiego rodzica dziecka lub odpowiednio mniejszej części przypadającej na dziecko, jeśli drugi rodzic dziecka ma także na utrzymaniu inne osoby -> dochód należy podzielić należy przez łączną liczbę osób utrzymywanych przez rodzica) lub
 - b) w kwocie alimentów zasądzonej wyrokiem lub w formie ugody zatwierdzonej przez sąd.
- 5) W sytuacji, gdy student ma dziecko z osobą, z którą nie utrzymuje kontaktu oraz nie ma ustalonych sądowo alimentów odpowiednią dokumentacją w celu uzyskania stypendium jest:
 - a) zaświadczenie Policji o zgłoszeniu zaginięcia drugiego rodzica dziecka (zgłoszenie o zaginięcie działając w imieniu dziecka) w przypadku gdy drugi rodzic dziecka „nie istnieje” lub;
 - b) orzeczenie sądowe oddalające powództwo o alimenty z tytułu bezskuteczności poszukiwania ojca dziecka oraz zaświadczenie Policji o zgłoszeniu zaginięcia drugiego rodzica dziecka (zgłoszenie o zaginięcie działając w imieniu dziecka);
 - c) wyrok sądu zasądający alimenty na rzecz dziecka. W przypadku, gdy ich nie otrzymuje w całości lub w części należy przedstawić zaświadczenie komornika o częściowej lub całkowitej nieściągalności alimentów oraz zaświadczenie z funduszu alimentacyjnego o wysokości wypłaconych przez fundusz świadczeń);

d) w przypadku niewykazania żadnego z powyższych dokumentów należy bezwzględnie przedstawić i udokumentować dochody drugiego rodzica dziecka. W przypadku braku dostarczenia dokumentów potwierdzających dochody drugiego rodzica dziecka, w ciągu 7 dni po wezwaniu na piśmie w trybie art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego; wniosek pozostaje bez rozpoznania.

6) W sytuacji, gdy student jest osobą samotnie wychowującą dziecko co potwierdzają odpowiednie zaświadczenia oraz nie oprowadzi wspólnie z drugim rodzicem dziecka gospodarstwa domowego należy wykazać dochody studenta oraz dziecka.

a) Definicja osoby samotnie wychowującej dziecko określona jest w ustawie o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2016 poz.1518) (art. 3 pkt. 17a): panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.

b) Oprócz ustalenia stanu cywilnego osoby samotnie wychowującej dziecko istotne jest wykazanie faktu samodzielnego wychowywania dziecka bez udziału innych osób, m.in. pisemne oświadczenie, iż drugi rodzic dziecka nie bierze udziału w jego wychowaniu i w pełni na studencie spoczywa obowiązek wychowanie dziecka.

c) Definicję „wychowania” rozumie się troskę o codzienne zaspokajanie potrzeb dziecka w wymiarze materialnym (finansowym), społecznym, zdrowotnym, edukacyjnym, kulturowym itd.

17. Dochody uzyskiwane poza granicami RP

1) Dochody uzyskiwane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej również uwzględnia się, jako dochód rodziny, pomniejszając odpowiednio o zapłacone za granicą (art. 3 pkt. 1 lit. c UŚR):

- składki na ubezpieczenie społeczne,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- podatek dochodowy.

2) Dochody uzyskiwane poza granicami RP dokumentuje się zaświadczeniami właściwych organów podatkowych kraju, w którym dochody te zostały osiągnięte oraz zaświadczeniami pracodawców.

3) W przypadku, gdy członek rodziny uzyskuje dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na złotówki na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego pochodzi uwzględniany dochód członków rodziny.

4) W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami RP dochód, którego nie uzyskiwał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do świadczenia, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten dochód został osiągnięty.

18.Obowiązek udowodnienia **posiadania stałego źródła dochodu** należy do studenta, które dokumentuje, m.in. zaświadczeniami z zakładu pracy o zatrudnieniu, umowami cywilnoprawnymi (zlecenia, o dzieło), decyzjami właściwego organu o przyznaniu renty, wyrokami sądowymi zasądzającymi alimenty, zaświadczeniami o wysokości osiągniętego dochodu (zaświadczenia z Urzędu Skarbowego, zaświadczenia z zakładu pracy o wysokości osiągniętego dochodu i inne).

19.Student jest **samodzielny finansowo**, jeżeli spełnia warunki określone art. 179 w ust. 6 ustawy:

- 1) ukończył 26. rok życia i nie prowadził wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców ,
- 2) pozostaje w związku małżeńskim i nie prowadził wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców,
- 3) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w art. 179 ust. 4 pkt 2 i nie prowadził wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców,
- 4) nie prowadził wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i spełnia jednocześnie następujące warunki:
 - a. posiadał stałe źródło dochodu w ostatnim roku podatkowym,

- b. posiada stałe źródło dochodu w roku bieżącym,
- c. jego miesięczny dochód w poprzednim i bieżącym roku podatkowym jest wyższy lub równy 1,15 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dn. 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

20. Przy określaniu samodzielności finansowej studenta za **źródło stałego dochodu** studenta lub małżonka studenta może być uznane wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, cyklicznie zawierane umowy zlecenia i umowy o dzieło, renta po zmarłym rodzicu, renta inwalidzka, alimenty, stypendium doktoranckie.

Stale źródło dochodu oznacza nieprzerwane źródło dochodu w roku, czyli dla ostatniego roku podatkowego przez 12 miesięcy w roku. W szczególnych przypadkach Uczelnia może uznać źródło dochodu jako stałe np. w sytuacji rozpoczęcia pracy później niż w styczniu, pod warunkiem, że przy wyliczeniu miesięcznego dochodu studenta dochód z ostatniego roku podatkowego będzie traktowany jako dochód z 12 miesięcy.

Stale źródło dochodu student lub małżonek studenta dokumentuje odpowiednim zaświadczeniem np. zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, umowy cywilnoprawne (zlecenia, o dzieło), decyzje o przyznaniu renty, zaświadczenie z urzędu skarbowego.

21. W przypadku niespełnienia żadnego z warunków samodzielności finansowej (pkt. 19) student **musi** wykazać dochody rodziny! W przypadku braku kontaktu z rodziną należy przedstawić zaświadczenie o zgłoszeniu zaginięcia członków rodziny na Policji.

22. Student samodzielny finansowo wykazuje swoje dochody, bez stypendiów i form pomocy wymienionych w art. 179 ust. 5 Prawa o szkolnictwie wyższym (pkt 9).

23. Student, który pozostaje **w związku nieformalnym**, niemający dzieci, nie może zostać uznany za samodzielnego finansowo, jeżeli nie ukończył 26. roku. W zależności od sytuacji socjalnej do wniosku o przyznanie pomocy socjalnej należy również dołączyć:

- kopie aktów urodzenia rodzeństwa lub dziecka studenta (dotyczy osób, których nie dotyczy obowiązek szkolny),
- zaświadczenia ze szkół o nauce rodzeństwa (w przypadku rodzeństwa uczącego się w szkołach ponadgimnazjalnych zaświadczenie przedstawia się co semestr),
- kopie aktów zgonu rodziców (jeżeli z tego powodu student nie otrzymuje Świadczeń rentowych),
- kopie odpisów prawomocnego wyroku sądu orzekającego rozwód lub separację osób, na których utrzymaniu student pozostaje oraz takie same dokumenty dotyczące małżeństwa studenta,
- kopie wyroków i orzeczeń związanych z ograniczeniem lub odebraniem praw rodzicielskich oraz z ew. adopcją, przysposobieniem lub ustanowieniem opiekunów prawnych i faktycznych,
- kopie aktów ślubu (w przypadku małżeństw studenckich).

24. **Udokumentowanie samodzielności finansowej** studenta wymaga wykazania dochodów netto uzyskanych w okresie wymaganym do udokumentowania (w bieżącym roku kalendarzowym) oraz przedstawienia zaświadczeń Urzędu Skarbowego dochodach uzyskanych przez studenta i jego małżonka w poprzedzającym roku podatkowym. Od 1 stycznia 2012 roku zaświadczenia wystawiane przez Urzędy Skarbowe nie zawierają informacji o odprowadzonych składkach na ubezpieczenie zdrowotne, dlatego student powinien dodatkowo przedstawić zaświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o łącznej wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzonych w poprzedzającym roku kalendarzowym, którego dotyczy zaświadczenie Urzędu Skarbowego.

25. Informacje dodatkowe:

- a) dochody, w oparciu o które student stara się o udzielenie pomocy materialnej wlicza się na podstawie Ustawy o świadczeniach rodzinnych i Rozporządzenia MPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne,
- b) za **dochód netto** uznaje się dochód pomniejszony o:
- koszty uzyskania przychodu,
 - należny podatek dochodowy od osób fizycznych,
 - składki na ubezpieczenie społeczne nie zaliczone do kosztów uzyskania przychodu,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne,
 - kwoty zasiłków rodzinnych,